

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Titulus XXIII. Aqua.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

TITULUS XXIII.

AQUA.

§. I.

Ex Veteri, & Novo.

Querit Albinus, seu Alcuinus: cur terra à Deo maledicta fuerit, & non Aqua? respondet: quia de fructu terra vetito comedit homo. Imò prædestinavit Deus, in aquis omne genus peccati ablucere. Ideo etiam terrestria animalia plus habent maledictionis, quam aquatilia. Unde post resurrectionem de pisce edit Christus, non de quadrupede, aut volucris. Doultreman l. 1. c. 1. de amore f. 8.

Nulla creaturarum est magis aquâ obediens: quò libuerit homini, ascendit; quò vult, descendit; ducentes sequitur, in canaliculos dividitur, aliorum inflectitur, resflectitur. Cyrillus. Jerofol. catech. 3. magnum quiddam est aqua, & ex quatuor elementis apparentibus pulcherrimum. Angelorum habitaculum est cœlum; atqui ex aquis sunt cœli. Terra est hominum locus; at ex aquis etiam terra. Et, ante omnem rerum creaturam sex illis diebus distinctionem, *Spiritus Dei ferebatur super aquas* Gen. 1. 2. Principium Mundi aqua, principium Evangelii Jordanus. Liberatio Jfraelis à Pharaone per mare facta. Ex. 14. 27. Et liberatio à peccatis Mundi, per lavacram est aqua in Verbo Dei. Ubique fœdus aliquod inter Deum, & homines, ibi aqua. Aquam adeò celebrabant Ægyptii, teste Vitruvio lib. 8. in proœm; ut hydriam ad templum religiose deferentes, procumberent demississimè; & sublati in cœlum manibus, grâtiâ Numini de tanta benignitate supplices agerent. Doultreman de amore l. 1. c. 1. sect. 8.

Abyffus, five aqua, quæ omnia occupabat à cœlo empyrio usque ad terram; de qua abyffo seu aquâ, partim detenuatâ, partim solidatâ, facti sunt cœli omnes, seu firmamentum, die secundò; perinde ac ex aqua congelatâ fit crystallus. Itâ S. Basilius hom. 1. hexam. Beda &c. *Corn. à Lap.* Ludov. de Ponte in Cant. c. 8. Exh. 8.

Et de petra melle sazuravit eos. Psalm 80. 17. Atqui hoc nusquam in Scriptura lectum est; quòd mel de petra Moyses eduxerit; sed utique fluvios, & aquas, & frigida fluenta. Quid igitur tandem est, quòd dicitur? neque enim Scriptura mentitur. Postquam sitientes, & indigentia defatigati, frigidioribus aquis inciderunt; ex potu voluptatem afferere volens, mel aquam appellavit; non tanquam in mel mutatâ naturâ, sed bibentium dispositione, fluenta illa melle jucundiora faciente. S. Chrysof. hom. 2. ad pop. Antioch.

Juxta fluvium Chebar. Ezech. 1. 1. Quæres: cur juxta aquas Ezechiel, & Daniel viderint suas visiones, & mysteria divina? Respond. quia Propheta juxta fluenta, quasi locò silente, delectati, & excitati, mentem in Deum elevabant; itaque per orationem ad visiones, & raptus divinos, se disponebant. Sic, Christo in Jordane baptizato, *aperiti sunt cœli, & vox Patris intonuit: hic est Filius meus dilectus.* Corn. à Lap. in Ezech. cap. 1.

Erat autem ibi fons Jacob. Joan. 4. 6. Cur Dominus ad convertendam mulierem venit ad fontem? quia olim Jacob ad fontem visam Rachel dilexit. Gen. 29. 10. Ad aquas conjugium Jfâac cum Rebecca Eleazaris ope initiatur. Gen. 24. 14. Moyses ad aquas in Ægypto, accepit uxorem Sefhoram. Ex. 2. 16. Christus D. etiam ad aquas Samaritanam convertit, eamque sibi in sponsam copulat; ut Dominus antiquam Patrum servet consuetudinem. Sylv. in Jo. 4. q. 8.

Ex Patribus, & aliis.

Aqua pulcherrimum Dei opus. S. Jo. Damasc. lib. 2. orthod. fid.

Aqua dicta, quòd superficies ejus æqualis sit. Aquarum elementum cæteris omnibus imperat. Aquæ cœlum temperant, terram fecundant; scandunt in sublime, & cœlum sibi vendicant. S. Isid. Ep. l. 13. c. 12.

In Thesalia duo sunt flumina; ex uno bibentes oves, nigras fieri ferunt; ex altero albas; ex utroque varias. Id. ib. c. 13.

In Troglodytis lacus est; ter in die fit amarus, & deinde toties dulcis. Id. ib. Apud Garamantes fontem esse ajunt, itâ argentem die, ut non bibatur; itâ ardentem nocte, ut non tangatur. Id. ib.

Noxia in terris, in aquis innoxia sunt, atque ipsi angues sine venenò. Leo terribilis in terris, dulcis in fluctibus. S. Ambr. l. 5. hexam. c. 2.

Aqua marina contra morsum rabidi canis bibitur, ait Lemnius. Idem, ad purganda corpora, bilemque atram, aut sanguinem concretum, ab alterutra parte reddendum, ait Plin. l. 31. c. 6.

Prorumpit in monte quodam, duabus Nangasachò leucis, aqua itâ æstuans, ut in stagnum collecta, corpori vivas imprimat cicatrices cum acerbissimo sensu doloris. P. Aloyf.

Froy in sua relat. historica de statu rei Christi in Japonia.

§. II.

Aqua in vinum mutata.

Joan. 2.

Spiritus Dei ferebatur super aquas. Gen. 1. 2. Pulsat animum nostrum, si quidem Deus investigare permittit: cur incepit ab aqua convertenda in vinum Dominus Iesus Christus? five cur à liquoribus inchoavit? Multa sanè mysteria legimus Dominum in aqua fecisse. In prima rerum creatione *Spiritus Dei fereb.* &c. Ad id rationalem creaturam compellans; nè rebus, quibus ipsa nobilior, in dō domina constituta, velit malè subijci per amorem: consuevit enim amor hominum subijci rebus, quas diligit; qui soli Deo debet esse subiectus. Sim. de Cast. l. 4. c. 1.

Congregentur aqua. Gen. 1. 9. S. Hier. ep. 83. Christus Iesus Dominus noster, qui ab aquis primum signum fecerat, finivit in aquis. Latus Christi percucitur lancea, & bapismi, atque martyrii pariter Sacramenta funduntur. Bened. Fernandus hic.

Aquam vinum factum. Jo. 2. 9. Cur non credamus virtute Dominicā vinum fieri potuisse de aqua, cum nobis, operante Deo, fomentis imbrium, terræ de gremio, per ministreria vinearum, aqua furgat in vinum? S. Maximus in Epiph. Dom. hom. 1.

Nihil aliud est vinum, quàm aqua ex vite facta. S. Greg. Nyss. lib. 1. de homine cap. 2.

Sanè non minus stupendum videri debet, quòd humor vitis in vinum Deo disponente quotannis convertatur; quàm quòd olim in Canā Galilææ eodem iubente aqua in vinum mutata fuerit. Blossius parad. an. c. 28.

Christus Dominus ostendit se esse, qui, ut ait S. Aug. omni annò hoc facit in vite, dum in vitibus succum aquarum in vinum convertit. Corn. à Lap. in Jo. 2.

§. III.

Ex vitis Patrum.

S. Odiloni Abb. Cluniac. aquam petenti, divinā indulgentiā bis in vinum conversa. Boll. 1. Jan.

B. Rogerius Abb. allatam aquam benedixit, & in vinum convertit. Id. 3. Jan.

S. Gerlaco Eremitæ aqua ex fonte, (hodie S. Gerlaci dicitur) allata, in vinum ter mutata. Id. 5. Jan.

Idem de S. Alberto Eremita 7. Jan.

B. Petro Damiano. Boll. 23. Febr. &c.

§. IV.

Aqua benedicta.

Die Dominicò aspersio aquæ benedictæ in memoriam Baptismi. Delet venialia. S. Thom. 3. p. q. 65. a. 1. ad 6. Ut majori cum puritate, vel sacrificemus, vel oremus. Per aquam amaritudo penitentia. Gavantus. tit. 19.

Aqua significat incarnationem Domini, sal designat unionem divinæ Naturæ cum nostra Humanitate. S. Vinc. Ferr. s. 9. de aqua benedicta.

Uxor divitis nobilis, seu morbò, seu vexatione dæmonis, gallinas de die 30. sinè faticitate edebat. Consumptis ita facultatibus amici Sanctum Macedonium adeunt; venit, benedixit aquam, iussit ebibere, & morbum curavit; ut deinceps parva gallinæ particula fami sufficeret. B. Theodoretus histor. Patrum.

S. Odilo puerum caducò morbò laborantem asperione aquæ benedictæ sanat; item amentem. Boll.

S. Brigida V. Scota venerat ad quendam ex itinere, cujus uxor illum oderat. Aspersit aquâ benedictâ domum, potum, & lectum, uxore absente; ex illo die maritum magnò constanti dilexit amore. Boll. 1. Febr.

Anno 1603, dum locustæ Æthiopiæ vastant, vici cujusdam incolæ Catholici P. Petrum Paesium adeunt, nuntiantes hanc agris suis pestem imminere. Hos ille quamprimum in templo adesse jubet, & Sacris celebratis, ac Litanis recitatis, aquâ lultrali agros aspergit. Nec effectu caruit consilium: locustæ enim hæreticorum agros, à Catholicorum aliquibus in locis non nisi fossâ disjunctos, vastarunt; horum nè quidem atigerunt. P. Petrus Janicus thes. rer. Jndic.

§. V.

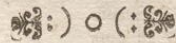
Aqua manualis curat morbos.

S Odilo aquâ, quâ manus lavit, febricitantem, eâ epotâ, curavit absque morâ.

S. Fulerannus Ep. in Gallia, aquâ, quâ manus laverat, infirmos multos curavit. Boll. 13. Febr.

S. Heribertus Archi-Ep. Col. sanat aquâ lotionis manuum in Missâ, dolorem capitis, & oclorum. Id. 16. Martii. Similiter S. Sulpitius Pius Ep. Bitur. 17. Jan.

S. Eduardus Conf. Rex Angliæ, aquâ, quâ manus lavit, multos cæcos curavit. Metaphrastes.

TITU-